

سرعت تحول در ارزشهای دیجیتال و تأثیر آن‌ها بر فضای مالی جهان

♦ **وحید سلطانی‌نژاد**
مدرس حوزه رمز ارزها

در زمان نگارش
این متن حجم
مالی بازار
ارزهای دیجیتال
در حدود
یک تریلیون و
هشتصد میلیارد
دلار است.
تحلیلگران بر
این باورند که رمز
ارزها و تکنولوژی
بلاک چین مانند
ابتدای استفاده
از اینترنت
هستند و هنوز در
سال‌های نخست
جهان شمول
شدن این
تکنولوژی قرار
داریم. این بازار
می‌تواند به
سرعت جایگزین
حجم بازار طلا و
سایر دارایی‌های
فیزیکی گردد.

در آینده مالی دنیا و تغییرات آن در سطح بنیادی فعالیت جامعه در حال رخنه کردن است. بانکداری سنتی با دخل و تصرف بسیار و غیر شفاف عمل کردن نسبت به دارایی‌ها، کم‌کم جای خود را به شیوه‌های نوین آن که با عنوان «امور مالی غیرمتمرکز» شناخته می‌شود، خواهد داد. در این نوع از امور مالی همه فعالیت‌ها به صورت شفاف و غیرمتمرکز صورت می‌گیرد و در مسائلی مانند وام دهی، سپرده‌گذاری غیرمتمرکز، بیمه‌ها و معاملاتی که بین افراد شکل خواهد گرفت، پدیدار می‌شود. در واقع تاکنون در حدود ۴۰۰ میلیون نفر از کل جمعیت کره زمین در حال نگهداری و استفاده از رمز ارزها هستند. بسیاری از این افراد نگاهی بلندمدت و مثبت به این موضوع دارند. برخی دیگر تنها به سود کوتاه‌مدت در این بازار چشم دوخته‌اند. بازار رمز ارزها با وجود سابقه نه چندان، اما حجم مالی بسیار زیادی را در خود جای داده است. در زمان نگارش این متن حجم مالی بازار ارزهای دیجیتال در حدود یک تریلیون و هشتصد میلیارد

در سال‌های اخیر مطالب بسیاری درباره موضوع رمز ارزها شنیده‌ایم. همواره به دنبال گسترش پذیرش جوامع مختلف از این موضوع، رشد و پویایی بسیاری نیز در این باره در حال وقوع است. از سال ۲۰۰۹ که شروع بهره‌برداری مالی از تکنولوژی بلاک‌چین اتفاق افتاد و بیت‌کوین به‌عنوان نماد رمز ارزها معرفی شد تاکنون شاهد تحولات بسیاری در حوزه رمز ارزها بوده‌ایم. اگرچه بیت‌کوین پرچمدار اصلی رمز ارزها است، اما از سال ۲۰۱۳ که قراردادهای هوشمند برای اولین بار در بستر بلاک‌چین اتریوم ساخته و پرداخته شد، خونی تازه در رگ‌های رمز ارزها جاری شد. حاصل این تکنولوژی به وجود آمدن پلی میان استفاده از تکنولوژی بلاک‌چین در دنیای واقعی و دنیای مجازی بود. با استفاده از قراردادهای هوشمند اکنون می‌توان تمام فعالیت‌های اقتصادی سنتی مانند؛ خدمات بانکداری، بیمه، رزرواسیون و توکنیزه کردن دارایی‌ها و ... در بستر بلاک‌چین را به ارمغان آورد. ویژگی اصلی و حائز اهمیت در بلاک‌چین‌ها که به عنوان دفتر کلی توزیع شده به شمار می‌روند، شفافیت و غیرمتمرکز بودن آن است، چراکه در بسیاری موارد تسلط مرکزی افراد بر خدمات باعث اعمال سلیقه و دخل و تصرف در امور اجرایی مربوطه می‌شود. تمرکززدایی، دستاورد بزرگی در شکل‌گیری روند جاری فعالیت‌ها در زندگی امروز است و به‌راحتی می‌تواند جایگزین رویکرد سنتی که دارای تمرکز است گردد. نیاز به شفافیت نیز در بسیاری از فعالیت‌های زندگی امروزه احساس شده، به صورتی که در گذشته و در حال حاضر مردم دید شفاف از عملکرد سیستم‌ها و چگونگی پیشبرد آن ندارند و این باعث احساس نیاز به نوعی جدید از شکل‌گیری روند شده که دارای شفافیت کامل است و باعث می‌گردد به‌طور کامل ثقل و دستبرد در پیشینه و سابقه فعالیت‌ها از بین برود. بلاک‌چین با ویژگی‌های منحصر به فرد خود و سهولت استفاده از آن، این دغدغه را به‌خوبی حل نموده و جایگزین مناسبی برای بسیاری از فعالیت‌های مورد استفاده مردم خواهد بود.

سرعت تحول در موضوع رمز ارزها بسیار پرشتاب است و به‌نوعی

انتقال اطلاعات از بیرون از بلاک چین به داخل آن را دارند و پلتفرم‌های سپرده‌گذاری ویژه خود هستند و تمامی فعالیت‌ها در این شبکه‌ها با پرداخت کارمزد توسط توکن بومی خود حجم زیادی از تراکنش‌های مالی را به وجود خواهد آورد.

دسته دوم توکن‌هایی هستند که بر بستر سایر بلاک‌چین‌ها قرار دارند و برای خود ارزشین انحصاری ندارند؛ مانند مانا، چین لینک، لونا (mana&link&luna).

دسته آخر که با نام استیبل کوین‌ها شناخته می‌شوند، قیمت همیشه ثابت یک دلاری دارند؛ مانند تتر، بی یو اس دی، تی یو اس دی و نوع غیرمتمرکز آن مانند دای (tether&busd&tusd&dai).

نوعی دیگر از دارایی دیجیتال وجود دارد که با نام توکن غیر مثلی (nft) در دنیای بلاک‌چین در حال ترند شدن است. نوعی از توکن ماندها که مالکیت معنوی دارایی‌ها را برای افراد به وجود می‌آورد و ارزش‌گذاری آن را با توجه به کمیاب بودن آن، در یک بلاک برای همیشه ثبت می‌کند و تنها در صورت انتقال دارنده مالکیت تغییر می‌کند این موضوع در معاملات املاک و سایر دارایی‌ها نیز می‌تواند حائز اهمیت باشد. در رویکرد سنتی، بسیاری از نویسندگان، هنرمندان و حتی دارندگان یک دارایی معنوی با وجود واسطه‌ها ارزش واقعی خود را به دست نمی‌آورند و این نوع از توکن‌ها به راحتی این مشکل را حل کرده و ارزش دارایی مستقیم به صاحب اثر پرداخت می‌گردد.

اکنون در نقطه‌ای قرار داریم که کسب درآمد از ارزهای دیجیتال همواره در حال شکوفایی است. در تمام فعالیت‌های روزمرگی

دلار است. تحلیلگران بر این باورند که رمز ارزها و تکنولوژی بلاک‌چین مانند ابتدای استفاده از اینترنت هستند و هنوز در سال‌های نخست جهان شمول شدن این تکنولوژی قرار داریم. این بازار می‌تواند به سرعت جایگزین حجم بازار طلا و سایر دارایی‌های فیزیکی گردد.

در حال حاضر حدود ۱۹ هزار نوع ارز دیجیتال وجود دارد و به طور کلی هر ارز دیجیتال دارای نوعی از فعالیت و اهداف منحصر به فرد خود است. انواع و عملکردهای متفاوتی از ارزهای دیجیتال وجود دارد؛ برخی صرفاً به جهت تراکنش‌های مالی به وجود آمده‌اند و برخی دیگر در کنار امور مالی، فعالیت‌های دیگری را شامل می‌شوند؛ به عنوان مثال عملکرد برخی در زمینه انرژی است، قدرت تکنولوژی بلاک‌چین را در ثبت و توزیع انرژی به کار برده‌اند، نوعی دیگر از این فعالیت‌ها امور رزرواسیون هتل‌ها و بلیط هواپیما است و نوعی دیگر از فعالیت در این زمینه را می‌توان در حوزه متاورس غیرمتمرکز که به سرعت در حال ترند شدن است به شمار آورد؛ بنابراین تکنولوژی بلاک‌چین و رمز ارزها به سرعت در همه فعالیت‌های زندگی امروزه نقش مؤثری ایفا خواهند نمود. در یک دسته‌بندی دیگر، سه دسته کلی از ارزها وجود دارد. دسته اول، ارزهایی که بر بستر بلاک چین خودشان قرار دارند و به عنوان توکن بومی آن بلاک‌چین و با نام رسمی کوین شناخته می‌شوند؛ مانند اتریوم و بی ان بی (Eth&bnb). این ارزها علاوه بر استفاده عمومی تراکنش‌های مالی به دلیل استفاده سایر توکن‌ها در بلاک‌چین‌های آن‌ها دارای اکوسیستمی شامل کیف پول انحصاری، صرافی‌های غیرمتمرکز، اوراکل‌ها که وظیفه

رفتن این موارد می‌گردند.

با توجه به تحلیل‌های درون شبکه، هر روزه میزان استفاده از رمز ارزها در بین مردم رکورد جدید زده و به زودی کشورهای دنیا یکی پس از دیگری قوانین تازه‌ای در جهت اخذ مالیات‌ها از ابزارهای موجود در این زمینه وضع خواهند نمود و بهره‌برداری از تمام کاربردهای تکنولوژی بلاک‌چین را مورد توجه قرار خواهند داد و این موضوع برای کشورها می‌تواند منبع درآمد قابل توجهی به وجود آورد.

اگرچه توصیف موارد مختلف دخل و تصرف این تکنولوژی در دنیای امروز قابل بیان در این متن کوتاه نیست، اما به باور تحلیلگران، شروع انقلابی جدید در زمینه مبادلات مالی و همه فعالیت‌های جاری در زندگی مردم در حال وقوع است و به نوعی یک سیستم یکپارچه نوین جایگزین سیستم مالی و اعتباری سنتی، نسبت به بازخوردهای مختلف افراد شکل گرفته و در پی آن رویه‌ها و دستورالعمل‌های جدیدی مبنی بر استفاده از این موضوعات در دنیا پدید خواهد آمد که اطمینان خاطر برای استفاده‌کنندگان را به نحو مؤثری تسهیل بخشد، اما نکته مهم این موضوع برای بلوغ و اطمینان از حرکت در مسیر صحیح و درست آن، آموزش‌های گام‌به‌گام عمومی و به‌کارگیری متخصصان این حوزه در تمامی سطوح است.

سخن آخر

در طول زمان، تکنولوژی‌ها باعث تسهیل امور و فعالیت‌های بشری شده است؛ و هر تغییری در ابتدا با میزان زیادی معایب و مزایا همراه است، اما به‌مرور با ارتقا دانش و تجربه مردم از معایب آن کاسته شده و به مزیت‌های آن افزوده می‌شود. در کنار همه توجهاتی که به این تکنولوژی شده است، نباید از مضراتی مانند پول‌شویی و پرداخت‌های غیرقانونی غافل شد. با تدوین یک استراتژی قوی و قانون‌گذاری‌های دقیق می‌توان از این تکنولوژی در امور مختلف به‌خوبی استفاده نمود. جوامعی که در این مسیر زودتر خود را با تغییرات تطبیق داده‌اند، همواره با رشد و توسعه بیشتری همراه بوده‌اند. نکته مهم در این مطلب کوتاه، نگاه توسعه محور به تکنولوژی بلاک‌چین و رمز ارزها است که با آگاهی بخشی عمومی و تخصصی توان رقابت‌پذیری در سطح بین‌المللی را مقدور می‌سازد. ویژگی‌هایی که در این مطلب بیان شد، تنها برخی از جهات تأثیرگذاری در زندگی عمومی مردم است. در این حوزه هر روزه اکتشافات تازه علمی و عملی را شاهد هستیم و در صورتی که تصمیم‌گیران و مدیران آشنایی کاملی در این زمینه داشته باشند می‌توان نیرویی محرکه نسبت به بهره‌برداری از این اکتشافات را در کشور ایران و دنیا شاهد بود؛ بنابراین تنها مسیر قابل‌اعتماد برای رسیدن به نقطه‌ای مناسب در این حوزه، آموزش و ارتقا دانش در تمام سطوح این موضوعات است. ♦♦

مردم، رمز ارزها با پیدا کردن جایگاه خود قادر هستند به کسب درآمد افراد کمک شایانی نمایند. منابع درآمدزایی که تاکنون با فعالیت فعالان و حضور افراد همراه بوده، با سرعت سیستم سنتی را از بین خواهد برد و جای خود را به سیستم درآمدزایی غیرفعال خواهد داد. استخراج، معامله‌گری، سپرده‌گذاری ارزها، بازی‌های ویدیویی کامپیوتری و تلفن همراه، تماشای تبلیغات، جست‌وجو در مرورگرها و حتی قدم زدن راه‌هایی هستند که می‌توان از آن‌ها به عنوان مجرای کسب درآمد در سیستم ارزهای دیجیتال نام برد. در آینده‌ای نه چندان دور، ربات‌هایی ساخته خواهد شد که به صورت خودکار عمل استخراج را انجام و با درآمد خود از استخراج، معامله‌گری را نیز انجام و از طریق درآمد مستمر به صورت آنلاین خریدهای مورد نیاز بشر را انجام دهد؛ بنابراین نقش انسان به عنوان عنصر فعال در همه این موضوعات از بین خواهد رفت.

این موضوعات در کشورهای کمتر توسعه‌یافته و جهان سوم سرعت بیشتری دارند؛ چرا که با افزایش ارزش ارزهای فیات (ارزهای رایج بین‌المللی مانند دلار) در این کشورها کسب درآمد از این مجاری بسیار پرسود است. در واقع مردم این کشورها و بویژه کشور خودمان ایران به اشتباه به جای سرمایه‌گذاری علمی و مالی در تکنولوژی بلاک‌چین به دنبال سودآوری بسیار زیاد و کوتاه‌مدت در ارزهای دیجیتال هستند که متأسفانه در این میان افراد سودجو مردم را برای سرمایه‌گذاری بدون دانش در این زمینه ترغیب کرده و باعث گمراهی و زیان‌های غیرقابل جبرانی می‌شوند. حکومت‌ها نیز با توجه به اینکه تعداد افرادی که به جمع دارندگان رمز ارزها می‌پیوندند، اضافه می‌گردد درصد قانون‌گذاری و حتی تولید رمز ارز ملی خود هستند. برخی کشورهای پیش‌تاز، ارز دیجیتال بیت کوین را به عنوان ارز رایج کشورشان در قوانین جدید داخل کرده‌اند. برخی دیگر با به وجود آوردن بلاک‌چین خصوصی و دولتی خود نسبت به پول رایج کشور، رمز ارز ملی خود را تولید نموده‌اند. اخبار حاکمی از آن است که رمز ارز ملی کشور ایران نیز بر بستر بلاک‌چینی به نام ققنوس و با نام رمز ریال به‌زودی رونمایی می‌گردد.

سازمان‌ها و شرکت‌هایی با تراکنش مالی بالا نیز به راحتی قادرند توکن بومی خود را بر بستر بلاک‌چین‌های متن باز مانند اتریوم (ERC20) و یا باینانس اسمارت چین (BEP20) تولید و برای فعالیت‌های مالی و اقتصادی مرتبط با عملکردشان در بین عموم مردم توزیع نمایند. استفاده از بلاک‌چین و رمز ارزها می‌تواند سرعت، سهولت و هزینه کمتری را برای مبادلات مالی در بین سازمان‌ها به وجود آورد؛ به صورتی که در سیستم سنتی بانکداری غیرمغز قوانین و محدودیت‌های موجود، وجود واسطه‌ها به خودی خود شامل هزینه مضاعفی می‌گردد، اما رمز ارزها با حذف واسطه‌ها و غیرمتمرکز نمودن عملیات، باعث از بین

استخراج،
معامله‌گری،
سپرده‌گذاری
ارزها، بازی‌های
ویدیویی
کامپیوتری و
تلفن همراه،
تماشای تبلیغات،
جست‌وجو در
مرورگرها و حتی
قدم زدن راه‌هایی
هستند که
می‌توان از آن‌ها
به عنوان مجرای
کسب درآمد در
سیستم ارزهای
دیجیتال نام
برد. در آینده‌ای
نه چندان دور،
ربات‌هایی
ساخته خواهد
شد که به صورت
خودکار عمل
استخراج را انجام
و با درآمد خود
از استخراج،
معامله‌گری را نیز
انجام و از طریق
درآمد مستمر به
صورت آنلاین
خریدهای مورد
نیاز بشر را انجام
دهد؛ بنابراین
نقش انسان به
عنوان عنصر
فعال در همه این
موضوعات از بین
خواهد رفت.